

**УХВАЛА
ДРУГОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Назарчук Наталії Михайлівни щодо відповідності Конституції України (конституційності) статті 16 Закону України „Про нотаріат“

К и ї в
24 лютого 2026 року
№ 39-2(I)/2026

Справа № 3-31/2026(68/26)

Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України у складі:

Гришук Оксани Вікторівни – головуючого,
Барабаша Юрія Григоровича – доповідача,
Совгирі Ольги Володимирівни,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Назарчук Наталії Михайлівни щодо відповідності Конституції України (конституційності) статті 16 Закону України „Про нотаріат“ від 2 вересня 1993 року № 3425–XII (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 39, ст. 383) зі змінами.

Заслухавши суддю-доповідача Барабаша Ю.Г. та дослідивши матеріали справи, Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а:

1. Назарчук Н.М. звернулася до Конституційного Суду України з клопотанням перевірити на відповідність Конституції України (конституційність) статтю 16 Закону України „Про нотаріат“ від 2 вересня 1993 року № 3425–XII зі змінами (далі – Закон).

У статті 16 Закону унормовані питання професійного самоврядування нотаріусів.

2. Зі змісту конституційної скарги та долучених до неї матеріалів убачається таке.

Назарчук Н.М. є приватним нотаріусом Одеського міського нотаріального округу.

У лютому 2023 року до Нотаріальної палати України (далі – Палата) надійшло звернення Південного міжрегіонального управління Міністерства юстиції (м. Одеса) (далі – Управління) щодо перевірки дотримання приватним нотаріусом Назарчук Н.М. правил професійної етики нотаріусів, за результатами якої Комісія з питань професійної етики нотаріусів Палати (далі – Комісія) ухвалила рішення та склала висновок щодо наявності у діях приватного нотаріуса Назарчук Н.М. незначного порушення та застосування до неї заходу стягнення у виді зауваження.

У листопаді 2023 року приватний нотаріус Одеського міського нотаріального округу Назарчук Н.М. звернулася до суду з позовом до Управління, Палати та Комісії, в якому, з урахуванням поданих заяв про зміну позовних вимог, просила:

- визнати протиправними дії Управління зі складання і подання до президента Палати звернення;
- визнати протиправними дії президента Палати щодо недотримання процедури видання доручення під час опрацювання звернення Управління;
- визнати протиправними дії Комісії щодо прийняття до розгляду звернення Управління та виходу за межі повноважень;
- визнати протиправним і скасувати рішення Комісії за результатами розгляду звернення Управління;
- визнати протиправним та скасувати висновок Комісії.

Одеський окружний адміністративний суд рішенням від 16 квітня 2025 року позов Назарчук Н.М. задовольнив частково, визнав протиправним і скасував

рішення Комісії, визнав протиправним і скасував висновок Комісії та відмовив у задоволенні іншої частини позовних вимог.

П'ятий апеляційний адміністративний суд постановою від 16 липня 2025 року рішення суду першої інстанції у частині задоволених позовних вимог скасував та ухвалив у цій частині постанову про відмову у задоволенні позову, а в іншій частині зазначене судове рішення залишив без змін.

Не погоджуючись із судовими рішеннями судів першої та апеляційної інстанцій, Назарчук Н.М. неодноразово оскаржувала їх до Верховного Суду, який ухвалами від 9 вересня 2025 року та від 27 жовтня 2025 року повернув касаційні скарги Назарчук Н.М., оскільки у них не викладено підстав для оскарження судового рішення в касаційному порядку, а ухвалою від 19 січня 2026 року відмовив у відкритті касаційного провадження у зв'язку з визнанням указаних у касаційній скарзі підстав для поновлення строку касаційного оскарження неповажними.

Автор клопотання вважає, що оспорювані положення Закону суперечать частинам першій, четвертій статті 36 Основного Закону України, та стверджує, що стаття 16 Закону „визначає не передбачений статтею 36 Конституції вид об'єднання – професійна організація (професійне об'єднання) чи то професійна самоврядна організація“.

Назарчук Н.М. висловлює у конституційній скарзі клопотання про поновлення пропущеного строку подання конституційної скарги у зв'язку з тим, що не мала повного тексту остаточного судового рішення у її справі.

3. Вирішуючи питання про відкриття конституційного провадження у справі, Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України виходить із такого.

За Основним Законом України кожному гарантується право звернутись із конституційною скаргою до Конституційного Суду України з підстав, установлених Конституцією України, та у порядку, визначеному законом (частина четверта статті 55); Конституційний Суд України вирішує питання про

відповідність Конституції України (конституційність) закону України за конституційною скаргою особи, яка вважає, що застосований в остаточному судовому рішенні в її справі закон України суперечить Конституції України; конституційна скарга може бути подана в разі, якщо всі інші національні засоби юридичного захисту вичерпано (стаття 151¹).

Відповідно до статті 77 Закону України „Про Конституційний Суд України“ конституційна скарга вважається прийнятною за умов її відповідності вимогам, передбаченим статтями 55, 56 цього закону, та якщо вичерпано всі національні засоби юридичного захисту (за наявності ухваленого в порядку апеляційного перегляду судового рішення, яке набрало законної сили, а в разі передбаченої законом можливості касаційного оскарження – судового рішення, винесеного в порядку касаційного перегляду) (абзац перший, пункт 1 частини першої).

Із конституційної скарги випливає, що автор клопотання, порушуючи перед Конституційним Судом України питання щодо відповідності Конституції України (конституційності) статті 16 Закону, фактично оспорує її в аспекті особливостей юридичного регулювання професійного самоврядування нотаріусів, яке стосується умов і порядку членства в Палаті.

Однак із долучених до конституційної скарги копій судових рішень убачається, що Назарчук Н.М. не вичерпала всі національні засоби юридичного захисту у вказаному аспекті, оскільки питання умов і порядку членства Назарчук Н.М. в Палаті не було предметом розгляду в її справі.

Отже, автор клопотання не дотримав вимог пункту 1 частини першої статті 77 Закону України „Про Конституційний Суд України“, що є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 цього закону – неприйнятність конституційної скарги.

З огляду на викладене Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України не вбачає підстав для розгляду клопотання Назарчук Н.М. про поновлення пропущеного строку подання конституційної скарги.

Ураховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 50, 55, 56, 58, 62, 77, 83, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

п о с т а н о в и л а:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Назарчук Наталії Михайлівни щодо відповідності Конституції України (конституційності) статті 16 Закону України „Про нотаріат“ від 2 вересня 1993 року № 3425–ХІІ зі змінами на підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала Другої колегії суддів Першого сенату Конституційного Суду України є остаточною.

**ДРУГА КОЛЕГІЯ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**